

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Mededingingswet.

Nummer: 94/13.B91

Betreft: Zaaknummer 94/Econosto - BMGV

1. Op 9 februari 1998 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen waarin is medegedeeld dat de ondernemingen Koninklijke Econosto NV en Beheer Maatschappij Grote Voort BV het voornemen hebben een concentratie als bedoeld in artikel 27 van de Mededingingswet aan te gaan. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 28 van 11 februari 1998. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht. Ambtshalve zijn vragen gesteld aan verschillende marktpartijen.

I. DE PARTIJEN

2. Koninklijke Econosto NV (hierna: "Econosto") is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht en de moederonderneming van: Econosto Nederland Holding BV, Econosto International Holding BV, Flow and Sealing Technology BV, Comfort and Environment Technology BV, Kralingen Vastgoed BV en Econpart. v.o.f. met KVG BV. De verschillende dochterondernemingen zijn actief in de handel in "appendages" en meet- en regelapparatuur (divisie Flow- and Sealing Technology), de handel in apparaten voor systemen voor verwarming en klimaatbeheersing in de woningbouw en de utiliteitsbouw (divisie Comfort and Environment Technology), het leveren van hydraulische besturingssystemen aan de industrie, en de productie en handel van compressoren en onderdelen daarvan. Enkele dochterondernemingen van Econosto Nederland Holding BV zijn actief op het gebied van de handel in verwarmingsinstallaties.

3. Beheer Maatschappij Grote Voort BV (hierna: "BMGV") is een besloten vennootschap naar Nederlands recht en de moederonderneming van J.E. Stork Ventilatoren BV. Die laatste onderneming is moederonderneming van J.E. Stork Ventilatoren NV, statutair gevestigd in België. J.E. Stork Ventilatoren BV en J.E. Stork Ventilatoren NV (gezamenlijk hierna: "J.E. Stork Air") zijn beiden producent van ventilatoren voor de woningbouw, ventilatoren voor de kleine utiliteitsbouw en luchtbehandelingsapparatuur voor de kleine utiliteitsbouw.

4. Tussen een van de dochterondernemingen van Econosto, Agpo BV, en BMGV bestaat een handelsrelatie. Deze handelsrelatie houdt in dat Agpo BV CV-ketels en bijbehorende warmwatervoorzieningen levert aan J.E. Stork Air, die daar apparatuur voor warmteterugwinning door mechanische ventilatie aan toevoegt. Het eindproduct wordt vervolgens terug verkocht aan Agpo BV voor distributie.

II. DE GEMELDE OPERATIE

5. Op grond van de Overeenkomst tot koop en verkoop van aandelen van Beheer Maatschappij Grote Voort BV d.d. 30 januari 1998, verwerft

Econosto Nederland Holding BV - een 100% dochteronderneming van Econosto - alle aandelen in BMGV.

III. TOEPASSELIJKHEID VAN DE MEDEDINGINGSWET

6. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet, omdat zij er toe leidt dat Econosto de zeggenschap verwerft in een voorheen van Econosto onafhankelijke onderneming.

7. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen het toepassingsbereik van de Mededingingswet valt.

IV. BEOORDELING

A. Relevante markten

Productmarkt

8. Partijen maken een onderscheid tussen de producten ventilatoren, verwarmingsinstallaties en luchtbehandelingsapparatuur.

Dit onderscheid is gerechtvaardigd op grond van de aard van de producten en de productiewijze. De drie producten lijken eerder complementair dan substitueerbaar en kunnen dan ook niet tot dezelfde productmarkt worden gerekend.

9. Partijen maken voorts een onderscheid tussen de grote utiliteitsbouw, de kleine utiliteitsbouw en de woningbouw.

Op grond van de bestemming van het gebouw, de bestaande regelgeving, het productieproces en het te gebruiken productscala is een onderscheid tussen utiliteitsbouw enerzijds en woningbouw anderzijds in de (toeleverende sectoren aan de) bouwsector gebruikelijk. In het onderhavige geval kan een dergelijk onderscheid ook worden aanvaard. Of er ten aanzien van de utiliteitsbouw sprake is van een onderscheid tussen de grote en de kleine utiliteitsbouw, is voor de materiële beoordeling in het onderhavige geval uiteindelijk niet van belang.

10. Zowel Econosto (ten behoeve van de grote utiliteitsbouw) als BMGV (ten behoeve van de kleine utiliteitsbouw) zijn via hun dochters actief op het gebied van de productie van luchtbehandelingsapparatuur. Indien het onderscheid dat partijen maken tussen grote en kleine utiliteitsbouw niet gevolgd wordt, behoort deze activiteit tot een beïnvloede markt in de zin van artikel 1 van het Besluit gegevensverstrekking Mededingingswet (Stb. 1997, 485).

De positie van partijen op het gebied van de productie van luchtbehandelingsapparatuur ten behoeve van de utiliteitsbouw is blijkens een inschatting van het marktvolume door partijen echter zodanig gering, dat er geen sprake is van een te onderzoeken markt in de zin van artikel 1 van het genoemde Besluit. Ook uit opmerkingen van andere marktpartijen is niet gebleken dat op de markt waartoe de productie van luchtbehandelingsapparatuur ten behoeve van de utiliteitsbouw behoort, ten gevolge van de voorgenomen concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt. Dientengevolge wordt deze markt in het

kader van het onderhavige besluit niet nader onderzocht.

11. Volgens partijen is vanwege de bestaande handelsrelatie tussen J.E. Stork Air en Agpo BV, een dochteronderneming van Econosto, de te onderzoeken markt de markt voor de productie van (en handel in) ventilatoren voor de woningbouw, op welke markt BMGV via J.E. Stork Air actief is.

Omdat Agpo BV echter actief is op de markt waartoe verwarmingsinstallaties ten behoeve van de woningbouw behoren, dient ook deze markt - naast de markt waartoe de productie van (en handel in) ventilatoren voor de woningbouw behoort - in de beschouwing te worden betrokken.

12. Omdat Econosto actief is op het gebied van de handel in verwarmingsinstallaties voor de woningbouw en BMGV actief is op het gebied van de productie van (en handel in) ventilatoren voor de woningbouw, is er geen sprake van overlap van activiteiten tussen partijen en kan een nadere, meer precieze afbakening van de relevante productmarkten achterwege blijven. Er zijn ten slotte geen indicaties dat er nog andere te onderzoeken markten zijn.

Geografische markt

13. De relevante geografische markt voor de productie van (en handel in) ventilatoren en luchtbehandelingsapparatuur is volgens partijen beperkt tot Nederland, mede als gevolg van de voor de woningbouw bestaande specifieke technische voorschriften in Nederland. Voorts hebben partijen medegedeeld dat Nederlandse producenten en handelaren in ventilatoren niet, dan wel in zeer geringe mate, zelf hun producten op de markt buiten Nederland verkopen. Omgekeerd bestaat er volgens partijen wel een tendens dat buitenlandse ondernemingen in toenemende mate ten behoeve van de grote en (in beperkte mate) de kleine utiliteitsbouw actief zijn in Nederland. Partijen hebben er voorts op gewezen dat momenteel gewerkt wordt aan de totstandkoming van Europese normen, waardoor de concurrentievoorwaarden binnen de Europese Unie zodanig zouden worden dat er te zijner tijd mogelijk van een Europese markt gesproken kan worden.

14. Ten aanzien van de handel in verwarmingsinstallaties hebben partijen medegedeeld dat op dit activiteitengebied sprake is van (tenminste) een Europese markt, mede in het licht van een bestaande Europese Richtlijn, betreffende de rendementseisen voor verwarmingsketels.

15. In het onderhavige geval kan voor de onderscheiden activiteiten (met betrekking tot respectievelijk ventilatoren, luchtbehandelingsapparatuur en verwarmingsinstallaties) worden uitgegaan van een geografische markt die zich in ieder geval uitstrekt over Nederland. Er is in het licht van de homogeniteit van concurrentievoorwaarden geen reden om aan te nemen dat een regionale marktafbakening noodzakelijk is. In het onderhavige geval behoeft de vraag niet beantwoord te worden of de geografische markt zich tot Nederland beperkt dan wel ruimer opgevat moet worden, aangezien het antwoord op deze vraag de materiële beoordeling in het onderhavige geval uiteindelijk niet beïnvloedt: indien vanuit mededingingsrechtelijk oogpunt bij een nauwe geografische marktafbakening geen problemen bestaan, dan zal in het onderhavige geval ook bij een wijdere geografische marktafbakening, dat wil zeggen bij aanwezigheid van meer (buitenlandse) concurrenten, de voorgenomen concentratie niet problematisch zijn.

B. Gevolgen van de concentratie

16. Door de voorgenomen concentratie wordt het thans bestaande

activiteitenpakket van Econosto met betrekking tot verwarmingsinstallaties voor de woningbouw blijktens door partijen overgelegde gegevens gesupplementeerd met de activiteiten van BMGV op het gebied van ventilatoren voor de woningbouw.

17. Op het terrein van de productie van (en handel in) ventilatoren voor de woningbouw is van de betrokken ondernemingen alleen BMGV via J.E. Stork Air actief. Econosto realiseert via de voorgenomen concentratie weliswaar een bestending van de bestaande handelsrelatie tussen Econosto (Agpo BV) en J.E. Stork Air, maar vanuit mededingingsrechtelijk oogpunt behoeft deze vorm van integratie niet als problematisch te worden aangemerkt. Beide ondernemingen zullen ook na de voorgenomen concentratie met een aantal tegenspelers geconfronteerd worden en zullen zich niet onafhankelijk van die concurrenten kunnen gedragen. Eveneens ligt het in het onderhavige geval niet voor de hand dat een bundeling van (deels) complementaire activiteiten van partijen tot zodanige voordelen voor partijen leidt dat de voorgenomen transactie het ontstaan of de versterking van een economische machtspositie tot gevolg heeft. Mededelingen zijdens concurrenten en afnemers van partijen geven eveneens geen aanleiding tot het vermoeden van het ontstaan of de versterking van een economische machtspositie die tot gevolg heeft dat de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

V. CONCLUSIE

18. Na onderzoek van deze melding, is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

19. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

Datum: 6 april 1998

w.g. A.W. Kist

directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroep schriftelijk indienen bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM, Rotterdam.

[terug](#)

Aan de inhoud van deze pagina's kunt u geen rechten ontleen.